

WUTESIA KUFUMA MLUNGUNYI

**Chabonyero Na
Watson Goodman**

Ndevinzwaga

WUTESIA KUFUMA AIGU

“WUTESIA KUFUMA AIGU” ni mkwanyiko gwa vifungu vi-wadane aigu ya ishomo va ilago ja kuela kufuma ando kuzimazima andenyi ya Biblia. Narumiria chuo chidimaga kueleza aigu ya ilago ja Mlungu kwa nicha putu ni Biblia cheni.

Ilago ja Mlungu jefuma aigu na kwa loli ni wutesia mbaa kwa ngola riko na njala na kau ya hachi. Kwawona mundu wahea, watana na kaung'a na kumkaribisha Bwana Jesu ukaie andenyi ya ngolo yake na kumrumiria Jesu kwa ngolo yake putu sa mkiri, Bwana moni uchamneka kuboilwa na wuhoreshi andenyi ngolonyi Aga malago nedegiwona mwaka gwa 1937 na kufuma iyo ngelo sicheechukanya wushirika gwapo na Bwana andwangi. Nawiakuvo-ya Kukufunye kwa Jesu sa mkiri na Bwana wako iji kuduaga kusemnekee wulalo andenyi ngolonyi kwako.

—Watson Goodman

LUKUNDO LWA MLUNGU

1

Warumi 5:8

Ela Mlungu wawonyera loli lukundo Iwake moni kodu isi, kwa Masihi kufwa kwa wundu godu iji derekoge wandu wa kaung'a.

Johane 13:1

Nao imbiria ya ndima ya pasaka, Jesu umanyaga idana andu saa yake yafika ufume wurumwengunyi ugende noko kwa uja Aba, umeria kuwikunda wandu wake wiko wurumwengunyi, ukawikunda hata kutua.

Wufunuo Gwa Johane 1:5

Naro rafuma kwa Jesu Masihi, nuo mshahidi wa loli, uo orezoege

kuvalwa kufuma kwa awo wifue, na mbaa wa wazuri wa ndoenyi. Kwake uo udikundaga, na kudifungua kwa baga yake difume kwa kaung'a redu.

Johane 3:16

Angu Mlungu oregukundiege wurumwengu, hata ukamfunya Mwana wake uvalwaga wa ititi, uo ose urumiriaga kwake usetote anduangi, ela ukaiege na irangi ja kala na kala.

Jeremia 31:3

Bwana orenifumiege kala ukigora, Loli nekukunda kwa lukundo lwa kala na kala, niko nakuruda kwa wugoma gwapo.

WULUNGU GWAKE JESU MKIRI

Nao iro rose rakaia jipate kukatia jija jeregoreloge ni Bwana kwa momu gwa mlodi, iji wagamba, Ola, mwai uchakaia na kifu, sena uchava mwana wa womi. Nao irina jake wicha-mbanga Imanueli; najo kutambua kwaro ni Mlungu andwamweri nesi. —Mathayo 1:22, 23

Johane 14:9, 10

Jesu ukamzera, Wele, luma loni nadua andwamweri nenyu, na oho ndekuniichi Filipu? Uo uniwonie ini wambona uja Aba: kwagamba wada, Kudiwonyere uja Aba? Wele, ndekurumiriaga andu ini neko a ndenyi kwa Aba, na Aba oko a ndenyi kwapo? . . .

Johane 1:1, 14

Ko imbirি jerekoge jija Ilago, najo Ilago jerekoge kwa Mlungu, najo Ilago jerekoge ni Mlungu moni. . . . Najo Ilago jerebonyeroge mumbi, jikakaia a gadi kodu . . . jichuaga Mvono na loli.

Sena ni ilago jisedimaga kukanilwa anduangi, io ngasu ya kuobua-kwa-Mlungu ni mbaa; ni Uo oreowanekiege worinyi kwa mumbi, na kutalwa kukaia na hachi kwa roho, na kuwoneka kwa weke malaika, na kuchilwa kwa iro mbari zima, na kurumirilwa wu-rumwengunyi, na kuwuswa a igu kwa wubaa. —I Timotheo 3:16

JESU MWANA WA MLUNGU

3

I Johane 4:15

Uo ose ucharumiria andu Jesu ni Mwana wa Mlungu, Mlungu wadakaia a ndenyi kwake, na uo moni a ndenyi ya Mlungu.

Wakolosai 2:9

Angu a ndenyi kwake uo kwayakaia kukatia kose kwa Wulungu kwa chia ya mumbi.

Luka 1:35

Malaika ukamtumbulia ukamzera, Roho wa Kuela uchakuchea a igu kwako, na ndigi ra Uo-Uko-A-Igu-Na-Ndigi richakufinikiria kiju: niko icho kindo cha kuela chivalwaga chichawangwa Mwana wa Mlungu.

Isaya 9:6

Angu kwa wundu godu mwana wavalwa, Danekwa mwana wa womi; na kudima kwa kiwuzuri kuchakaia maongenyi kwake; Na uchawangwa irina jake Mshauri wa mashiniko, Mlungu uwadie ndigi, Aba wa kala na kala, Mzuri wa sere.

Mathayo 17:5

Nao iji orekoge ukideda, hejija, iwingu jing' alang' alaga jikawingiria kiju: na lwaka lukafuma iwingunyi, lukigamba, Uhu ni Mwana wapo, Wangolo wapo, niboilwaga loliloli kwake; msiki-rienyi.

JESU KUKUTAMBUA MONI

Johane 11:25

Jesu ukamzera, Ini moni niko kuruka, nani nijo irangi: uo urumiriaga kwapo, hata ukafwa, uchakaia moyo.

Johane 13:13

Inyu mwaniwanga, Mwalimu, na, Bwana: nenyu mwagora nicha, angu ni ini moni.

Johane 9:5

Ini iji nakaia wurumwengunyi, neko mwengere gwa wurumwengu.

Johane 8:23

Nao ukawizera, Inyu mwakaia wa a isi; ini nakaia wa a igu: inyu

mwakaia wa wurumwengu ugu; ini siko wa wurumwengu ugu anduangi.

Johane 6:35

Jesu ukawizera, Ini nigo mkate gwa irangi; uo uchaga kwapo na jingi ndechawona njala anduangi, nao uo urumiriaga kwapo na jingi ndechaoma anduangi.

Johane 8:58

Jesu ukawizera, Ni loli, ni loli namzera, Imbir ya kukaia Iburahim, ini neko.

Johane 10:7

Nao Jesu ukawizera, sena, Ni loli, ni loli namzera, ini nigo mnyango gwa ng'ondi.

VITUKO JESU UBONYERE

5

Luka 5:5, 6

Nao Simon ukamtumbulia, ukamzera, Bwana, dabonya kazi che, hata ndedipatire kindo chingi anduangi: ela kwa ilago jako nicharisera nyavu. Hata iji wameria kubonya maza rija, wikipata ngulumu nyingi na ndigi; na nyavu rawo rikakunda kurashuka.

Mathayo 14:19-21

Ukafunya momu mazungu gisee kidombo a nyasinyi; ukawusa io mikate misanu na irongulumu iwi, ukazigana a igumlungunyi, ukairasimia na kuichukanya na kuwineka wanugi

io mikate, na wanugi wikagineka mazungu. Wikaja wose, wikaguda: wikavishoa vibilele visigari-kie vidasi ikumi na viwi vichuie pacha. Na awo werejiege ni wandu wa womi sa alifu isanu, na waka na wanake sena.

Mathayo 20:30, 34

Nawo hawaja, wandu wawi vitungure wiseaga kidombo chienyi, iji wasikira andu ni Jesu uidaga, wikipata kwawo, wikitambala, Bwana, kudifuye wugoma, oho mwana wa Daudi... Nao Jesu ukangilwa ni wugoma, ukawiadada meso gawo: nao ahoeni wikipata kuwona kwawo, wikanuga.

JESU KRISTO MUUMBI NA BWANA

Wahibirania 1:2

Mlungu . . . kutua kwa matuku aga wagora nesi kwa Mwana wake, nao moni orembikiege ukaie mundu wa ifwa wa vilambo vose, kwake uo moni sena oregubonyerege wurumwengu.

Warumi 14:9

Angu kwa ilago iji niko Masihi orefwiege, ukawuya moyo sena, upate kukaia Bwana wa awo wifwie na awo wiko moyo wori.

Wakolosai 1:16

Angu kwake uo moni vilambo vose vereumbiloge, va mlinguni na va a igu ya ndoenyi, vilambo viwonekaga na vilambo vise-

wonekaga anduangi, ngera ni vifumbi va kiwuzuri, angu nguma angu mawuzuri, angu ndigi; vilambo vose vereumbiloge kwa chia yake uo moni na kwa wundu gwake.

Johane 1:3

Vilambo vose verebonyeroge kwake uo moni; hata kuseko na uo moni ndecherebonyeroge kilambo chingi chibonyero anduangi.

Mabonyo Ga Wadumi 2:36

Kwa huwu nyumba yose ya Isiraeli ndeimanye loli, andu uo Jesu moremsulubishirege inyu, Mlungu wambonya ukaie Bwana nao ukaie Masihi wori.

JESU MKIRI NI MTANYI WA WOSE

7

Warumi 14:10

Ela oho, kwaki kumtanyaga mwanyinyu? angu sena oho, kwaki kummenyaga mwanyinyu? angu isi di wose dichakaia kimusi imbiri ya kifumbi-cha-kutanya cha Mlungu.

Mathayo 25:32

Na imbiri kwake richakwanyika mbari rose: nao uchawitanya awa na awa, sa iji koni mlisha utanyaga ng'ondi na mburi.

Johane 5:22

Angu uja Aba moni ndetanyaga mndungi anduangi, ela ndigi rose

Warumi 2:16

Kwa jija ituku iji Mlungu ucharitanya ngasu ra wandu, karakara na ilago jiboie japo, kwa Jesu Masihi.

II Timotheo 4:1

Nakulagira na ndigi imbiri ya Mlungu, na imbiri ya Masihi Jesu, ue uchawitanya awo wiko moyo na awo wifuye, na kwa kuwoneka kwake na kwa wuzuri gwake.

Mabonyo Ga Wadumi 10:42

Nao oredilagiriege kuwichilia wandu, na kushuhudia andu uhu nuo moni orewikiloge ni Mlungu kukaia Mtanyi wa awo

KUOGOSHWAWA NI MKIRI

Johane 10:9

Ini nigo mnyango: kwapo ini kasikira mndungi wangia uchakia, nao uchangia uchafuma, uchawona malisha.

Johane 14:6

Jesu ukamzera, Ini nio chia, ini nio loli, ini nijo irangi: mndungi ndechaga kwa uja Aba anduangi usechaga kwapo ini moni.

Johane 8:24

Niko neremzeriege, muchafwa kwa kaung'a renyu: angu ngera mserumiriaga andu ini nuo moni, muchafwa kwa kaung'a renyu.

Mabonyo Ga Wadumi 4:12

Hata ndekuwadie kukia kungi kwa mzima anduanosi: anou nde-

kuwadie irina jingi izima a isi ya mlungunyi, winekelo wadam, dipate najo kukia anduangi.

I Wathesalonike 5:9

Angu Mlunu nderediwikiege dikaie wa machu anduangi, ela dipate kukia kwa Bwana odu Jesu Masibi.

Wahibirania 7:25

Kwa huwu wori wadima kukira putu awo wimsugudiaga Mlunu kwa kuida kwake uo moni, uduaga moyo matuku gose upate kuwilombia awo.

Nao umeria kukatishwa, ukawuya mbonyi wa kukia kwa kala na kala kwa awo wose wimsikiraga.
—Wahibirania 5:9

KUOGOSHWI NI MKIRI

9

Wakolosai 1:12-14

Mkimfunyira chawucha uja
Aba, uo udibonyere isi kukaia wa
kufwana kupata ifungu ja ifwa ja
waeli kwa guja mwengere; uo
udikirie isi na kudifunya kwa iro
ndigi ra kira, na kudibarisha na
kudiwika kwa wuzuri gwa Mwana
wake Wangolo wake; nao kwake
uo moni deko na kukombolwa
kodu, kulekwa kwa kaung'a redu.

Luka 19:10

Angu Mwana wa mdam ore-
chiege kulola na kukira icho
cherelagariege.

I Wakorintho 1:30

Ela kwa uo moni inyu moko a
ndenvi va Masihi Jesu. nao moni

orebonyeroge kodu hikima ifu-
maga kwa Mlungu, na hachi, na
kuela, na wukomboli.

Uo orekufunyirege uo moni kwa
wundu godu, upate kudikombua
na mawiwi gose, na kukueleshera
kwake uo moni wandu wikaie mali
rake reni, wifungaga ndigi ka kazi
ndicha.

—Tito 2:14

Wufunuo Gwa Johane 5:9

Nawo wabora lumbo luwishi,
wikigamba, Kwafwana oho kuchi-
wusa icho chuo, na kuifungua
mihuri yaro: angu kwerebwagi-
loge, na kumguya Mlungu kwa
baga yako wandu wa kula
kichuku, na kiteto, na lukolo, na
mhari

WUKUNDANISHI KWA BAGA YA MKIRI

Warumi 5:9

**Idana kuchumba na ndigi,
dimeria kune kwa hachi kwa baga
yake, dichakirwa na gaja machu
ga Mlungu kwa uo moni.**

Waefeso 1:7

**Kwa uo moni deko na kuko-
mbolwa kodu kwa chia ya baga
yake, kulekwa kwa makosa gedu,
karakara na wungi gwa mvono
gwake.**

I Petero 1:18, 19

**Mkimanya andu mwerekombo-
loge, si kwa vindo viwoaga andua-
ngi, sa feza angu dhahabu, ku-
jifuma irangi jenyu iduhu more-
jipatirege kwa weke wawa wenyu;
ela mwerekombologe kwa baga**

**iwadie zogori mbaa, sa ya mwana-
wa-ng'ondi usewadie ikosa hata
iboli jingi, nayo ni baga ya
Masihi.**

**Ela dikagenda na mwengere, sa
iji koni uo moni oko mwengere-
nyi, deko na wungara di weni na
di weni, na baga ya Jesu Mwana
wake yadieleshaga na kaung'a
rose.**

—I Johane 1:7

Wahibirania 9:14

**Ni kuchumba saki io baga ya
Masihi, uo kwa chia ya Roho wa
kala na kala orekufunyirege uo
moni kuseko na ikosa jingi na
kumneka Mlungu, ichaelesha nia
renyu kurisiga kazi rifwie mpate
kumdumikia Mlungu uko movo?**

KUKIRWA NI KWA JESU MKIRI

11

Waefeso 2:8, 9

Angu mwakirwa kwa mvono, kwa chia ya irumirio: na ijo najo ndejerefumiege konyu koni anduangi: ni inosi ja Mlungu: si ja mabonyo anduangi, mndungi usechekukasa uo moni.

Idana angu dameria kutalwa kukaia na hachi kwa wundu gwa irumirio, ndedikaie na sere kwa Mlungu kwa Bwana odu Jesu Masihi.
—Warumi 5:1

Wagalatia 5:6

Angu kwa Masihi Jesu kuchugwa ndekufwanaga kwa ilago jingi anduangi, hata kulega kuchugwa; ela irumirio jibonyaga bozi kwa chia vo lubundo

Angu icho chose cherevaloge kwa Mlungu chasima wurumwengu: na uku niko kusima koregusimiege wurumwengu, najo ni irumirio jedu. —I Johane 5:4

Johane 20:31

Ela iri raandkiwa, mpate kuru-miria andu Jesu nuo Masihi Mwana wa Mlungu; sena mkiru-miria mkaiege na irangi ja kala na kala kwa irina jake.

Johane 6:28, 29

Nao wikamzera, Wele, dibonye wada idana dipate kubonya kazi ra Mlungu? Jesu ukawitumbulia ukawizera, Ihi nio kazi yake Mlungu, ya inyu kurumiria kwake no anadumiliza ni na ——

WUGOMA GWA MLUNGU

Zaburi 103:11

Seji mlungunyi kuko igu kuchumba ndoenyi niko koni wugoma gwa. Mlunu guko kwa awo wimuobuaga.

Zaburi 103:17

Ela wugoma gwa Mlunu gwadua kufuma kala na kala kwa awo wimuobuaga na hachi yake kwa wana wa wana wawo.

Mika 7:18

Nani uko sa oho Mlunu; ufuyaga wugoma kiwiwi, na kulekerea makosa ga wandu wa kivalwa chake wisigarikie? Useduaga na machu matuku goes, angu wadaboilwa ni wugoma

Zaburi 108:4

Angu wugoma gwako ni mbaa hata Mlungunyi, na kurumirilwa kwako hata marundunyi.

Maombolezo 3:22, 23

Ni kwa wundu gwa wugoma gwa Bwana niko disetotaga, angu wugoma gwake gwadua. Wugoma gwake ni mbishi kula asubuhi; Kurumirilwa gwake ni kubaa.

Tito 3:5

Si kwa kazi riko kwa hachi deribonyerege isi anduangi, ela ore-dikiriege kwa wugoma gwake, kwa chia ya kuogosha kwa kuvalwa wuwishi na kubonywauwishi ni Robo wa Knela

MLUNGU WADIWANGA DIGENDE KWAKE 13

Mathayo 11:28

Choonyi kwapo inyu mbose msirimwaga kwa kazi ilemere na kulemwa ni misigo, nani nichamhoresha.

Isaya 55:1

Kula mundu uko na kau, chonyi machinyi, Na uo useni pesa, chonyi mguo mje; Loli chonyi, guonyi divei na mariwa, du na bila malipo gangi.

Johane 7:37

Nao ituku ja kutua mbai, ituku ibaa ja ndima, Jesu ukakaia kimusi ukakema, ukigamba, Wele, ngera mndungi waoma, ndeche kwano unvo

Wufunuo Gwa Johane 22:17

Uo Roho na uo mwai uwuswaga wagamba, Choo. Na uo usikiraga ndegambe, Choo. Na uo uomaga ndeche: uo ukundaga ndegiwuse machi ga irangi kwa ishma.

Isaya 1:18

Chonyi idana didedanye wagamba Bwana, Hata kaung'a renyu rikakaia ra mkundu saki richawuya rachokwa sa theluji; hata rikakaia ra mkundu sa bendera richawuya sa sufu.

II Wakorintho 5:20

Idana deko wadumi kwa wundu gwa Masihi, sa Mlungu kuvoya kwa isi: damvoya kwa wundu gwa Masihi mkundanisho no Mlungeni

SIWOSE WIKO WANNA WA MLUNGU

Kwa ilago iji wana wa Mlungu wawoneka worinyi, na wana wa Shetani wori: kula mundu usebonyaga hachi ndeuko wa Mlungu anduangi, hata uo usemkundaga mruna. —I Johane 3:10

Angu awa wose wigenjwaga ni Roho wa Mlungu, awo niwo wana wa Mlungu. Angu ndemwerepatirege kawi ija roho ya wuzumbaimbonyaga kuobua anduangi; ela mwerepatirege ija roho ya kurumirilwa-kukaia-wana, idinyavurishaga kugamba Aba, Aba odu. —Warumi 8:14, 15

Mpate kukaia msewadie ikosa jingi hata wukalo gungi, mkaie ~~wana wa Mlungu wakala na Shetani~~

jingi a gadi ya kivalwa chikomekie na cha lubando, a gadi ya icho mbonekaga sa miengere wu-rumwengunyi. —Wafilipi 2:15

II Wakorintho 6:17, 18

Kwa wundu ugu fumenyi mfume a gadi kwavo, mtanyike, wagora Bwana, msakeadada kindo chingi chiseelie; nani nichamrumiria inyu, nani nichakaia Aba konyu, nenyu muchakaia kwapo wana, wana wa womina wana wa waka, wagora Bwana uwadie ndigi rose.

Ela awa weremkundiege, ukawineka ndigi rekaia wana wa Mlungu, awo wirumiriaga kwa ~~intuwa ikuo~~

~~Iohane 1:19~~

SEJI MLUNGU NDEDAGA KWA MOMU GUREDA GA WUWONGERI

15

Isaya 5:11

Wakola watota awo wiwukaga na kio wipate kugenda chonyi; wikisinda mpaka na kio, chofi iwade modo andenyi yawo.

Ndedigende nicha, sa kugenda na dime; si kwa Iwafuo na kuwongia, si kwa kulaka na lubando, si kwa nganyi na iriso anduangi. Ela mukurushe Bwana Jesu Masihi, sena msakegubonyera mumbi wulalo gokatisha bea raro. —Warumi 13:13, 14

Wagalatia 5:19-21

Idana kazi ra mumbi rawoneka worinyi, naro ni kulaka, na ikakala, na kushugunuka. na

kutasa milimu, na wusawi, na lumenyo, na nganyi, na meso, na machu, na sheshe, na matanyo, na kudunga tee, na vidali, na kuwongia, na Iwafuo, na maza ring'ane huwu: a igu ya iri namgoria worinyi, sa iji koni nameria kumgoria worinyi wori, andu awo wibonyaga maza sa iro ndewichapata kungia kwa wuzuri gwa Mlungu anduangi.

Kusakezigana mvinyo guko gwa mkundu, gukibonya kikombe chikaie na rangi. Mwisho gwake gwadaluma sa choka sena kuva-vira sa choka. —Mithali 23:31, 32

KIDAMU CHEKA NDECHIKATAGA

Mathayo 22:37, 38

Ukamzera, Kumkunde Bwana Mluntu wako kwa ngolo yako yose, na kwa roho yako yose, na kwa chongo chako chose. Ugu nigo momu mbaa na gwa imbiri.

Nao iji wagenda chienyi, mundu umu ukamgendia na isege, ukamzungia ngokoro, ukamkotia, Mwalimu mucha, nibonye wada ima nipate ifwa ja irangi ja kala na kala? Jesu ukamzera, Wele, kwaki kwaniwanga mucha? ndekuwadie mucha ungi anduangi ela umweri, nao ni Mluntu moni. Wele, Kwaimanya memu, Kusakebwaga, Kusakelaka, Kusakeiwa Kusakemzioria mndu-

ngi kwa tee, Kusakekenga mndungi, Kuwineke ishima ndeyo na mayo. Nao ukamzera, Mwalimu, ihi yose naiwadia kufuma wanake gwapo. Nao Jesu ukamzigana, ukamkunda, ukamzera, Wele, kwasowa wundu gumweri: genda, kude ivo vose kuko navo, kuwineke wakiwa, nao kuchakaia na mali mlungunyi: sena kuche, kuninuge. Ela ukagusha makunya kwa ilago jija, ukagenda na wasi: angu orekoge na mali nydingi. —Mariko 10:17-22

Mithali 16:25

Yeko chia iwonekanaga ya hachi mesonyi kwa mundu, ela kudua kwake ni chia ra vifwa

Waefeso 5:6

Mndungi usakemkalia kwa madedo ga wudu; angu kwa wundu gwa maza iro machu ga Mlungu gawichea a igu ya awo wiseskiraga.

Jakubu 1:22

Ela mkaie wabonyi wa ilago, msakekaia wasikiri waduu, mkikukalia inyu mbeni.

I Wakorintho 6:9, 10

Angu ndemmanyire andu awa wisewadie hachi ndewichapata ifwa guja wuzuri gwa Mlungu anduangi? Msakekalilwa: walaki, hata awa witasaga milimu, hata awa wiiwaga waka, hata womi ~~wikuhonvaca woni sa waka hata~~

wafiraji, hata vitoi, hata awa wibonyaga iriso, hata wawongeri, hata awa wisholiaga, hata awa wisokaga, ndewichapata ifwa guja wuzuri gwa Mlungu anduangi.

I Johane 3:7, 8

Wanake wapo watini, mndungi usakemlagasha: uo ubonyaga hachi nuo moni ni mhachi, wokoni sa iji uo ni mhachi: uo ubonyaga kaung'a ni wa Shetani; angu Shetani wadabonya kaung'a kufuma imbir.

Angu mndungi ukakuririkanya uo moni kukaia kindo chingi nao useko kindo anduangi, wakukalia uo moni

—Wagolatio 8:2

KAUNG'A YA REDA KIFWA

Warumi 5:12

Kwa wundu ugu, sa iji kwa chia ya mundu umweri kaung'a erengiriege wurumwengunyi, na kifwa wori kwa chia ya io kaung'a; na huwu kifwa chikaida chikaie kwa wandu wose, angu wabonya kaung'a wose.

Jakubu 1:15

Nyuma, io bea ikameria kupata kifu, yadava kaung'a: na io kaung'a, ikameria kukatia, yada-reda kifwa.

Warumi 8:6

Angu kuja kuririkanya ra mumbi ni kifwa; ela kuririkanya ra

Ezekiel 18:20

Roho ibonyaga kaung'a ichafwa. Mwana ndechaduka kiwiwi cha ndee, angu ndee mundu kiwiwi cha mwana; hachi ya mhachi ichakaia aigu yake na kiwiwi cha mundu uko na kiwiwi aigu yake.

Luka 15:32

Ela kubonya maseko na kuboilwa ni hachi; angu uhu mwaninyu orekoge ufwie, nao oko moyo; orekoge ulagarie, nao idana wawoneka.

Mithali 11:19

Hachi yadanugana na irangi; Uhu unugaga kiwiwi wawialola

Ukasuguda kavui ukachiwada chija kishindo cheduka garia: nawo wereidukiege wikadunga magu. Nao ukamzera, Ee mdawana, nakuzera, Wuka. Nao uja mundu ufwie ukawuka kidombo, ukazoea kudedda. —Luka 7:14, 15

Wufunu Gwa Johane 1:18

Nani nuo ukaiaga moyo; nani nerekoge nifwie, nani, ola, neko moyo hata kwa kala na kala, nani nawadie vifunguo va kifwa na va warumunyi.

Johane 11:43, 44

Nao iji wagora huwu, ukakema na lwaka lubaa, Wele, Lazaro, fuma shigadi. Nao uja orekoge ufwie ukafuma shigadi, ufungilo

nguwo ra kurika mikonunyi na magunyi; na wushu gwake gufungilo na mrafu. Jesu ukawizera, Mfunguonyi, mumleke ugende.

Niko Aba wanikunda, angu najifunya irangi japo, nijiwuse sena. Ndekuwadie mndungi unisokaga irangi japo anduangi, ela najifunya ini moni kwa kukunda koni. Nawadie ndigi rejifunya, nawadie ndigi rejiwusa sena. Momu ugu nereg uwusirege kwa Aba. —Johane 10:17, 18

Angu sa iji koni uja Aba wadarukisha wafu, na kuwikaisha moyo, niko koni na Mwana wori wadawikaisha moyo awa uwikundaga. —Johane 5:21

MEMU YA MLUNGU

Kumbukumbu Ja Torati 5:7-21

**Kusekeka na milungu mizima
ela ini.**

**Kusakebonya sanamu ingi
angu mfwano gwa kilambo chingi
chiko mlungunyi, angu chiko
ndoenyi, angu chiko machinyi
andonyi ya ndoenyi, Khusakevi-
tasa angu kuvidumikia.**

**Kusakejiwusa irina ja Bwana
Mlungu wako kwa du; angu
Bwana ndechamtalia hachi uhu
ujigoraga irina jake du.**

**Jikumbuke ituku ja sabato ku-
jieleshe, seji ulagirie Bwana
Mlungu wako.**

**Kuwitale ndeyo na mayo seji
ulagirie Bwana Mlungu wako.**

Kusakebwaga.

Kusakelaka.

Kusakeiwa.

Kusamshuhudie mbenyu tee.

**Kusakemkunda mka wa
mbenyu angu nyumba yake,
mbuwayake, mdumiki wake wa
womi angu wa waka, ng'ombe
yake punda wake angu ichochose
chiko cha mbenyu.**

Johane 13:34

**Momu mbishi namneka, inyu
mkundane mbeni na mbeni; sa iji
koni neremkundiege ini, nenyu
mkundane woruwu.**

NDEKUDIMAGA KUKUVISA IMBIRI YA MLUNGU 21

Ayubu 34:21, 22

Angu meso gake geka aigu ya chia ra wandu, na wawia wona chia rawo. Kira chingi ndechiko, hata kiju cha kifwa, andu wandu wibonyaga kiwiwi widimaga kukuvisa.

Zaburi 139:8, 12

Ngajoka hata Mlungunyi, oho Mlungu koko aho, Loli kira ndechini kiviso kwako ela cheela sa dime, kira na mwengerevose vefwanana kwako.

Angu ndekuwadie kindo chingi chifinikiro chisechamanyika; hata ndekuwadie kindo chingi chivisiro chisechawoneka worinyi anduangi.
—Luka 8:17

Jeremia 23:24

Wele mndungi wadima kukuvisa andu nisembonoga? wagamba Bwana. Welesawia chura mlungunyi na ndoenyi? wagora Bwana.

Mithali 15:3

Meso ga Bwana geka kula ando gikizigana mawiwi na mecha.

I Wakorintho 4:5

Kwa huwu msaketanya ilago jingi imbiri ya kimu charo, hata Bwana uche, nao nuo ucharireda mwengerenyi maza rivisiro ra kirenyi, na kuwonyera worinyi njama ra ngolo; niko aho kula mundu uchakaia na kukaswa kwake kufumu kwa Mlungu.

22 KUTIRIRWA KWA KALA NA KALA KWA WAJA WISEMUOBUAGA MLUNGU

II Petero 3:7

Ela uko mlungunyi kuko idana, na io ndoe, kwa ugo momu goni, rawikilwa modo, rikilindilwa hata ituku ja kutanywa na kutota kwawo wandu wisemwobuaga Mlungu.

Zaburi 9:17

Wawiwi wichangirwa jehanamu na mbari rimliwaga Mlungu.

Na ngera mkonu gwako angu kugu kwako kwakukuwisha, kukudumbuo, kukude kula kwako: ni nicha oho kungie iranginyi mwakugu angu kikonu angu mtigini; ela kukaia na mikonu iwi

angu magu awi mbai na kukumbwa kwa modo gwa kala na kala.

—Mathayo 18:8

Mathayo 25:46

Awa wichagenda noko kwa wutiriro gwa kala na kala: ela wahachi wichagenda kwa irangi ja kala na kala.

Mathayo 13:41, 42

Uja Mwana wa mdam uchawiduma weke malaika wake, nawo wichakwanya andwamweri vifunyo kwa wuzuri gwake vilambbo vose vikuwishaga wandu, na awo wibonyaga mawiwi, wiwikumbe kwa iwiwi ja modo: aho kuchakaia na kio na kuja magego.

KUTANYWA KUCHAGA

23

Mabonyo Ga Wadumi 17:31

Angu wawika ituku, nao kwa ituku ijo uchagutanya wurumwengu kwa hachi kwa uo mundu orembikiege; nao wawineka wandu wose loli yaro ilago iji kwa kumrukisha uo kufuma kwa wafu.

II Petero 2:9

Bwana wamanya chia ya kuwikira na matimo awo wimwobuaga, na kuwiwika wawiwi a isi ya adhabu hata ituku ja kutanya.

I Johane 4:17

Kwa ilago iji lukundo lwakatia kodu isi, dipate kukaia na wulalo kwa ijo ituku ja kutanya; angu

seji uo moni ukaiaga, nesi dakaia wokoni kwa wurumwengu ugu.

Wahibirania 9:27

Sena angu wadam wawikwa kufwa indu jimweri, na nyuma kutanya.

II Wakorintho 5:10

Angu isi di wose suti diwoneke imbiri ya kifumbi-cha-kutanya cha Masihi; kula mundu upate ivo verebonyeroge kwa chia ya mumbi, karakara' na icho orechibonyerege, chikakaia chiboie, chikakaia chizamie.

Warumi 14:12

Niko aho dawona andu kula mundu kodu isi uchafunya mtalo gwake uo moni imbiri ya Mlungu.

WUGOMA GWA JESU MASIHI

Warumi 5:15

Ela inosi ndejiko sa ijo ikosa anduangi. Angu ngera wengi werefwiege kwa ikosa ja umweri, kuchumba na ndigi mvono gwa Mlungu, na inosi kwa mvono gwa mundu umweri, Jesu Masihi, jikachurikia kwa wundu gwa awo wengi.

Warumi 9:16

Niko huwu dawona si kwake uo ukundaga, hata kwake uo ugendaga na isege anduangi, ela ni kwake Mlungu ufuyaga wugoma.

II Wakorintho 8:9

Angu mwagumanya guja mvono gwa Bwana odu Jesu Masihi,

andu, uko mzuri wa mali, ore-wuriege mkiwa kwa wundu gonyu, inyu mpate kukaia na mali kwa chia ya wukiwa gwake.

I Petero 5:5

Mlungu wawitangala wang'eti, ela wawineka mvono awo wiko na ngolo rinyoshere.

II Wakorintho 9:15

Chawucha kwa Mlungu kwa inosi jake jisekasikaga.

Mabonyo Ga Wadumi 4:33

Na wadumi werefungiege ndigi loliloli kufunya wushuhuda gwawo gwa kuruka kwake Bwana Jesu: na mvono mbaa gwerekoge a igu kwawo wose.

Mabonyo Ga Wadumi 17:30

Idana ngelo iro ra kusowa kumanya Mlungu ndereritaliege anduangi; ela idana wawifunyira wändu momu wigaluke wose andu kose.

Luka 13:3

Namzera, hata; ela ngera msegalukaga muchatota wokoni mbose.

II Wakorintho 7:10

Angu kuwawa kwa kumlangaya Mlungu kwadabonya kuhea kuredaga kukia, nako ni kuhea kuseko na kuwawa kungi; ela kuwawa kwa wurumwengu kwadapatishira kifwa.

Mathayo 3:2

Ukigamba, Galukenyi; angu wuzuri gwa mlungunyi gwafika kavui.

Mabonyo Ga Wadumi 3:19

Kwa huwu heenyi, mgaluke, kaung'a renyu ripate kuagilwa, sena gipate kucha matuku ga kudegedeshwa gichafuma kwa Bwana.

Mabonyo Ga Wadumi 2:38

Nao Petero ukawizera, Galukenyi, mbaputizo kula mundu onyu kwa irina ja Jesu Masihi mpate kulekwa kwa kaung'a renyu; nenyu muchampata inosi uja Roho wa Kuela.

KULEKELWA KWA KAUNG'A

Mathayo 6:14

Angu mkawileka wandu makosa gawo, Ndeyo onyu uko mlunguni uchamieka inyu wori.

Ezekiel 18:21

Ela mndu mbiwi ukagaluka kufuma kaung'a rake roseubonyere na kuwadia memu yapo, na kubonya iji ja loli na hachi, loli uchadua moyo, ndeuchafwa.

Wufunuo Gwa Johane 3:20

Ola, neko kimusi mnyangonyi niakongoda: ngera mndungi walusikira lwaka lwapo na kurugua mnyango, nichangia kwake, nani nichaja andwamweri nao, nao uchaja andwamweri nani.

Isaya 55:7

Mbiwi ndesige chia yake na mndu useko mhachi magesho gake; ndeumwurie Bwana, Nayé uchambonea wugoma; na uchamfuya wugoma loli loli.

Mabonyo Ga Wadumi 5:31

Uo moni Mluntu oremjoserege kwa mkonu gwake gwa kiwomi, ukaie Mbaa na Mkiri, upate kuwineka Waisiraeli kugaluka, na kulekwa kwa kaung'a rawo.

Mariko 2:5

Nao iji Jesu wawona irumirio jawo, ukamzera mkongo gwa kupooza, Mwanwapo, kaung'a rako ralekwa.

KUTANYWA NA WURUMWENGU

27

Wakolosai 3:2

Ririkanyenyi na ndigi iro riko a
igu, iro riko a ndoenyi mbai.

Waefeso 5:11

Hata msakekaia na ngara na iro
kazi ra kira riseko na ng'anga
ndicha, ela bora murikanie wori.

I Johane 2:15, 16

Msakegukunda wurumwengu,
hata msakevikunda vindo viko
wurumwengunyi. Ngera mndungi
wagukunda wurumwengu, luku-
ndo lwa uja Aba ndeluko a ndenyi
kwake anduangi. Angu iro rose
riko wurumwengunyi, bea ra
mumbi, na bea ra meso, na kuku-

josa kwa irangi, nderifumaga kwa
uja Aba anduangi, ela rafuma
kwa wurumwengu.

Isaya 1:16

Kukuogoshe kukueleshe; leka
mabonyo gako gizamiye imbiri
yapo; siga mawiwi.

Tito 2:11, 12

Angu ugo mvono gwa Mlungu
gwawonekie, ugo guredaga kukia
kwa wadam wose, kudifundisha
isi andu, dimeria kukana
wulagelage na bea ra wuru-
mwengu, diduo moyo kwa kukaia
na akili putu na kubonya ago giko
ga hachi na kuobua-kwa-Mlungu
kwa ngelo iri ra idana.

KUVALWA WUWISHI

Ezekiel 36:26

Nichakuneka ngolo mbishi na roho mbishi nichawika andenyi yako; nichainja ngolo ya igo nani nichakuneka ngolo ya nyama.

I Johane 2:29

Ngera mwamanya andu oko mhachi, mwamanya andu kula mundu ubonyaga hachi wavalwa kwake uo moni wori.

II Wakorintho 5:17

Kwa huwu mndungi ukakaia a ndenyi ya Masihi ni iumbo iwishi; vija vindo va kala vaidie; navo hevija, vawuya viwishi.

I Johane 5:18

Damanya andu kula mundu uvalwaga ni Mlungu ndebonyaga

kaung'a anduangi; ela uo uvalwa-ga ni Mlungu wakulindia uo moni, na uja mbiwi ndembonyaga ilago jingi anduangi.

Johane 3:3

Jesu ukamtumbulia, ukamzera, Ni loli, ni loli nakuzera, Ngera mundu usevalo kufuma a igu, ndedimaga kuguwona wuzuri gwa Mlungu anduangi.

I Petero 1:23

Angu mwavalwa indu ja kawi, si kwa kufuma kwa mbeu iwoaga anduangi, ela kwa kufuma kwa io isewoaga jingi, kwa chia ya ilago ja Mlungu jikaiaga moyo na kudua.

KUFWA KWA KAUN'GA — KURUKISHWA NA MASIHI

29

Waefeso 2:1, 6

Na inyu iji mwerekoge wafu kwa wundu gwa makosa genyu na kaung'a renyu oremkaishirege moyo, . . . ukadirukisha andwamweri na uo moni, na kudisera kidombo andwamweri nao mlungunyi, kwa Masihi Jesu.

Wagalatia 5:24

Na awo wiko wa Masihi Jesu wameria kugusulubisha mumbi andwamweri na mirudo yaro na bea raro.

Wakolosai 3:1

Idana ngera mwarukishwa andwamweri na Masihi, lolenyi iro

maza riko a igu, andu Masihi uko, wasea kidombo chia ya mkonu gwa kiwomi gwa Mlungu.

I Petero 2:24

Nao moni ukaridwa kaung'a redu mumbinyi kwake a igu ya mudi, isi dimeria kufwa kwa iro kaung'a, dipate kukaia moyo kwa hachi; kwa makabo gake mwereo-mbochokiege.

Isi dereifwiege kaung'a, dichadua moyo wada a ndenyi yaro sena? . . . Wokoni nenyu wori mukutale inyu mbeni kukaia mwafuye kwa iro kaung'a, na kukaia moyo kwa Mlungu kwa Masihi Jesu. — Warumi 6:2, 11

IRANGI JA KALA NA KALA

Wagalatia 6:8

Angu ue uwaga kwa mumbi gwake, kwa mumbi uchakuwida kuwoa; ela ue uwaga kwa Roho, kwa Roho uchakuwida irangi ja kala na kala.

Johane 3:14, 15

Sena sa iji koni Musa orei-joserege choka kireti, yamfwana Mwana wa mdam kujoswa woruwuo koni: ue ose urumiriaga kwake ukaiege na irangi ja kala na kala.

Johane 5:24

Ni loli, ni loli namzera, Ue usikiraga ilago japo, na kumrumiria ue orenidumiege, okona irangi ja kala na kala, hata ndengiaga kutanyonyi anduangi,

ela wameria kufuma kifonyi kungia iranginyi.

Johane 17:3

Na iji nijo irangi ja kala na kala, wikumanye oho Mlungu wa loli kuekeri, na ue koremndumiege, Jesu Masihi.

Warumi 6:23

Angu mafungu ga kaung'a ni kifwa, ela inosi ja Mlungu ni irangi ja kala na kala kwa Jesu Masihi Bwana odu.

Johane 3:36

Ue urumiriaga kwake Mwana oko na irangi ja kala na kala; ela ue usemsikiraga Mwana ndechawona irangi anduangi, ela machuga Mlungu giadua a igu kwake.

Isaya 32:17

Nayo kazi ya hachi ichakaia sere; na hachi ichareda wuhoreshi na zibitisho.

Wagalatia 4:6

Na angu mwakaia wana, Mlungu oremdumiege Roho wa Mwana wake ungie ngolonyi kodu, na kukema Aba, Aba odu.

Warumi 8:16

Uja Roho moni wadashuhudia andwamweri na roho redu andu isi deko wana wa Mlungu.

I Johane 3:18, 19

Wanake wapo watini, disake-kunda kwa momu goni, hata kwa lumi loni, ela kwa kazi na loli.
Kwa ilago iji dichiamanya andu isi

deko wa ija loli, nesi dicharima-ngisha ngolo redu imbiri kwake.

Johane 14:21

Uhu uko na memu yapo, na kuiwadia, uhu nuo moni unikundaga: nao uhu unikundaga uchakundwa ni Aba, nani nichamkunda, sena nichakuwonyera ini moni kwake.

I Johane 4:13

Kwa ilago iji damanya andu dakaia a ndenyi kwake, na uo moni a ndenyi kodu, kwa kukaia wadineka ra Roho yake.

I Johane 2:3

Na kwa ilago iji daichi andu dammanya uo, ikakaia andu daiwardia memu vake

32 MASIHI NGOLONYI WADAREDA KUBOILWA

Johane 17:13

Nani idana niacha kwako; na malago aga nagigora wurumwengunyi, wipate kuboilwa kwapo kukatia a ndenyi kwavo.

Warumi 14:17

Angu wuzuri gwa Mlungu si kuja na kunywa anduangi, ela wuzuri gwa Mlungu ni hachi na sere na kuboilwa kwa Roho wa Kuela.

Wagalatia 2:20

Nasulubishwa ini andwamweri na Masihi; ela nadua moyo; si ini moni anduangi, ela Masihi wadua moyo a ndenyi kwapo; na uko kudua moyo niko nako idana mumbinvi neko nako kwa iru-

mirio jiko kwa Mwana wa Mlungu, ue orenikundiege, na kukufunya ue moni kwa wundu gwapo.

Isaya 12:3

Kwa huwo kwa kuboilwa muchadaya machi kufuma visima va wokofu.

Johana 15:11

Malago aga namgoria, kuboilwa kwapo kukaie a ndenyi konyu, na kuboilwa konyu kukatie.

Zaburi 16:11

Kuchaniwonyera chia ya irangi; ando kuko kochua kuboilwa; na mkonu gwako gwa kiwomi geko mahoilo matuku onse

KUMSIKIRA BWANA, KWA FWANA NA NDIGI 33

I Samuel 12:15

Ela iji kuselusikire lwaka lwa Bwana; nao kwalega memu yake; niko mkonu gwa Bwana guchakaia kinyume chako; seji gorokoge kinyume cha weke ndeyo.

Wele, ndemmanyire andu uo mukufunyiraga inyu mbeni ku-kaia wazumba hata kumsikira, inyu moko wazumba wake uo mumsikiraga: kela ni wazumba wa kaung'a kufikia kifwa, angu wazumba wa kusikira kufikia hachi, anguwada? —Warumi 6:16

II Wathesalonike 1:7-9

Na konyu inyu mtirirwaga ku-boilwa andwamweri nesi, kwa kufunukulwa kwake Bwana Jesu

kufuma mlungunyi andwamweri na weke malaika wa kudima kwake, kwa modo guakaga, ukiwilipa ngenga awo wisemmanyaga Mlungu, na awo wisejisikiraga jija ilago jiboie ja Bwana odu Jesu; nawo wichapata kutirirwa, nako ni kutota kwa kala na kala kufuma wushunyi kwa Bwana na kufuma kwa wubaa gwa ndigi rake.

Kumbukumbu Ja Torati 11:26-28a

Ola nawika imbiri yako idime marasimio na njowe Marasimio; iji kwawadia malagiro ga Bwana Mlungu wako, aga nakulagira idime; Njowe iji kusewadie memu va Bwana Mlungu wako.

34 KIMRUMIRIA BWANA KWAFWANA NA NDIGI

Wafilipi 2:11

Na kula lumi lurumirie andu Jesu Masihi ni Bwana, kwa wubaa gwa Mlungu Aba.

Mathayo 10:32, 33

Kwa huwu kula mundu uchanirumiria imbiri ya wadam, nani nichamrumiria wori imbiri ya Aba uko mlungunyi. Ela ue ose uchanikana imbiri ya wadam, nani nichamkana wori imbiri ya Aba uko mlungunyi.

Warumi 10:9, 10

Andu ngera kuchamgora Jesu kwa momu gwako kukaia Bwana, na kurumiria ngolonyi kwako andu Mlungu oremrukishirege

kufuma kwa wafu, kuchakia: angu kwa ngolo mundu warumiria uifikie hachi; na kwa momu wagora ukufikie kukia.

I Johane 2:23

Uo ose umkanaga uja Mwana, uo moni ndeuko na uja Aba anduangi: ue umgoraga uja Mwana oko na uja Aba wori.

Luka 9:26

Angu ue ose uchawona waya kwapo ini angu kwa malago gapo, nuo moni Mwana wa mdam uchawona waya kwake kasikira wacha kwa wubaa gwake na gwa Ndee na gwa weke malaika wa kuela.

SHETANI — MMAIZA ODU MBAA

35:

I Petero 5:8

Kaienyi na akili, mchereshe:
maiza onyu Shetani, sa shimba
irurumaga, wadamaramara, uki-
mlola uo mundu ummile.

II Wathesalonike 2:9

Uo mlegi moni kucha kwake ni
karakara na kubonya kwake
Shetani, kwa kudima kose na
alama na mashiniko ga tee.

Mathayo 4:1, 10, 11

Niko aho Jesu ukagenjwa kireti
ni Roho wa Kuela kutimwa ni
Shetani.... Niko aho Jesu
ukamzera, Genda noko, Shetani;
angu yaandikwa, Kumtase Bwa-
na Mlungu wako, kumdumikie uo

moni uekeri. Niko Shetani uka-
msiga; nao ola, weke malaika wi-
kacha wikambesera.

Waefeso 6:11

Ronyi maswaga gose ga
Mlungu, mpate kudima kukaia
kimusi na kugutangala wukalo
gwa Shetani.

Mabonyo Ga Wadumi 26:18

Kuwitambuya meso gawo, wi-
pate kugaluka na kuchisiga kira,
wiguwadie mwengere, na kurisiga
ndigi ra Shetani, wimbwadie
Mlungu, wipate kulekwa kwa
kaung'a rawo na ifwa kwa awo
wieleshwaga kwa irumirio jiko
kwado ini.

WUSIMI AIGU YA SHETANI

II Wathesalonike 2:8

Aho niko uchafunukulwa uo mlegi, uo Bwana Jesu uchambwaga kwa mruke gwa momugwake, na kumtotesha kwa kuwoneka kwa kucha kwake.

Jakubu 4:7, 8

Idana msikirenyi Mlungu; ela mtangalenyi Shetani, nao uchamkimbia. Msugudienyi Mlungu kavui, nao uchamsugudia inyu kavui.

Warumi 8:35, 37

N' ani uchaditanya na lukondo Iwa Masihi? Wele, matiriro gichaditanya, angu wasi, angu kuwingwa, angu njala, angu wuduhi, angu ndengwa, angu

lufu? . . . Ela kwa maza iri rose dasima putu kuchumba kwa chia ya uo oredikundiege.

Wahibirania 2:14

Idana kwa kukaia awo wana wabonya ngara kwa baga na nyama, uo moni wori wokoni orekoge na ifungu ja iro reni; upate kwa chia ya kifwa, kumtotesha uo orekoge na ndigi ra kifwa, uo Shetani.

Uo ubonyaga kaung'a ni wa Shetani; angu Shetani wadabonya kaung'a kufuma imbiri. Kwa wundu ugu Mwana wa Mlungu orewonekiege worinyi, upate kuritotesha iro kazi ra Shetani.

—I Johane 3:8

LUKUNDO — DHIBITISHO YA KUMNUGA JESU 37

I Wakorintho 13:1

Ngera nagora kwa viteto va wadam na va weke malaika, nani sine lukundo, nawuya shaba idedaga, angu tuwasi ikabaga.

Johane 13:35

Kwa iri wandu wose wichamanya andu mwakaia wanugi wapo, mkakundana mbeni na mbeni.

I Johane 4:20

Ngera mndungi wagamba, Ini namkunda Mlungu, nao wammenya mruna, wakaia mtee: angu uo usemkundaga mruna umbonaga, ndedimaga kumkunda Mlungu usembonie anduangi.

Wagalatia 5:22, 23

Ela ng'anga ya Roho nayo ni lukundo, na kuboilwa, na sere, na kurumagia, na kutala wandu, na ishima, na loli, na wumboa, na kukumazira . . . .

Johane 21:16

Ukamkotia sena indu ja kawi, Simon wa Jona, kwanikunda? Ukamzera, Ee Bwana; oho kwanimanya seji nakukunda. Uka-mzera, Lisha ng'ondi rapo.

I Johane 3:14

Isi damanya andu dameria kuida kufuma kifonyi na kungia iranginyi, kwa sababu dawikunda awo wanedu. Uo usekundaga anduangi wadakaia kifonyi.

KURUKISHWA KWA JESU MASIHI

Mabonyo Ga Wadumi 10:39-41

Nesi de washahidi wa maza rose
 oreribonyerege isanga ja Waya-
 hudi, na a ndenyi ya Jerusalem
 wori; nao moni werembwagiege
 wori, kwa kumnyonyoresha mu-
 dinyi. Mundu uo Mlungu oremru-
 kishirege ituku ja kadadu, uka-
 mfunya uwoneke worinyi, si kwa
 wandu wose anduangi, ela kwa
 washahidi were saguloge imbiri ni
 Mlungu, ni isi di weni, derejiegé
 na kunywa andwamweri nao nyu-
 ma ya kuruka kwake kufuma kwa
 wafu.

Warumi 4:25

Nao moni orefunyi roge kwa
 sababu va makosa gedii. nao

orerukishiroge dipate isi kuta-
 lwa kukaia na hachi.

Johane 20:26-28

Nao kusinda matuku wunyanya
 wanugi wake werekoge a ndenyi
 sena, na Tomasi orekwanyegé
 nawo. Jesu ukabusa, na minya-
 ngo yameria kurugwa, ukakaia
 kimusi a gadi, ukawizera, Sere
 ndeikaie konyu! Nao ukamzera
 Tomasi, Reda aha chala chako,
 kuizigane mikonu yapo; reda aha
 mikonu gwako kugungire luwaru-
 nyi kwapo; nao kusakekaia mu-
 ndu useko na irumirio anduangi,
 ela kaia na irumirio. Tomasi
 ukamtumbulia ukamzera, Bwana
 wano. na Mlungu wano!

Mathayo 16:21

Nao kufuma matuku ago Jesu ukazoea kuwiwonyera wanugi wake andu suti ugende Jerusalem na kutirirwa kwa maza nyingi ni wagosi na wakohani wabaa na waandiki, na kubwagwa, na kurukishwa ituku ja kadadu.

Johane 5:25, 28, 29

Ni loli, ni loli namzera, Saa iacha, hata idana eko, wafu whichalusikira lwaka lwa Mwana wa Mlungu; na awo wilusikiraga whichakaia moyo....angu saa iacha, na awo wose wiko mbienyi whichalusikira lwaka lwake, wifume shigadi; awa wibonyere nicha kwa kuruka kwa irangi; na

awa wibonyere lagelage kwa kuruku kwa kutanywa.

Warumi 6:3-5

Ndemmanyire andu isi di wose derebaputizioge na kungirwa kwa Masihi Jesu derebaputizioge hata kuchifikia kifwa chake? Kwa huwu dererikiloge andwamweri na uo moni kwa ugo wubaputizo kufikia kifwa: andu, sa iji koni Masihi orerukishiroge kufuma kwa wafu kwa wubaa gwa uja Aba, na isi wokoni digende kwa wuishi gwa irangi. Angu ngera isi datumalilwa nao kwa fwana ya kifwa chake, ni wokoni dichatumalilwa nao kwa fwana ya kuruka kwake wori.

WUELI KWA BWANA

Luka 1:74, 75

Ja kudineka isi, iji dakia mikonunyi kwa wamaiza wedu, kumdumikia diseko na wowa, kwa kuela na hachi imbiri kwake matuku gedu gose.

II Wakorintho 7:1

Idana kwa kukaia dawadie malagiro aga, weke wangolo wapo, ndedikueleshe isi di weni na makakala gose ga mumbi na ga roho, dikikukatisha kuela kwa kuobua kwa Mlungu.

II Timotheo 2:21

Idana ngera mundu wakuelsha kwa maza iro, uchakaia chombo chepata ishima, chielasherero, chimfwanaaga Bwana

putu, chiboisiro kwa kula kazi ndicha.

I Petero 1:2

Karakara na kumanya kwake kwa imbiri Mlungu Aba, kwa kuelesha kwake Roho, hata kwa kusikira na kumichirwa baga ya Jesu Masihi: Mvono ndegukaie konyu na sere ichurikie.

Ela sa iji uo orembangiege uko wa kuela, nenyu wori mkaie wa kuela kwa maza rose ra irangi jenyu.

— **I Petero 1:15**

Waefeso 4:24

Musho uja mundu mbishi, oreumbiloge kufwanana na Mlungu kwa hachi na kuela kufumaga kwa iia loli.

WUELI KWA BWANA

Isaya 35:8

Na chia mbaa ichakai, na chia, nayo ichwangwa chia ya wueli; na awo wiseelie ndewichaida aigu yake; nayo ichakaia kwa awo widambaga, hata wikakaia wakelu ndewichalagaya.

Wahibirania 13:12

Kwa huwu Jesu wori, upate kuwielesha awo wandu kwa chia ya baga yake moni, orepatirege matiriro chia ya shigadi ya mbenge.

Mathayo 3:11

Ini nambaputiza kwa machi kwa kugaluka: ela uo uchaga nyuma yapo oko na ndigi kuchumba ini, hata ini sikate kumdukia vedu vake anduanoi: no

moni uchambaputiza kwa Roho wa Kuela na modo.

I Johane 1:9

Dikarumiria kaung'a redu, uo moni ni mloli na mhachi kudileka kaung'a redu, na kudielesha kwa wulagelage gose.

Waefeso 1:4

Sa iji koni, kwa lukundo lwake, oredisaguege a ndenyi ya uo moni imbiri ya kuumbwa kwaro wurumwengu, isi dikaie wa kuela, disekaie na kilema chingi imbiri kwake anduangi.

I Petero 3:11

Ndetane na kiwiwi chake, nao ndebonye nicha; ndeilole sere, na kuiinua na iseg'e.

WANDU WICHULO NI ROHO WA KUELA

Luka 11:13

Idana inyu, muko walagelage, ngera mwamanya kuwineka wana wenyu manosi mecha; wele, Ndeyo onyu uko mlungunyi uchachumbaki kuwineka Roho wa Kuela awa wimlombaga?

Mabonyo Ga Wadumi 1:8

Ela muchapata ndigi, iji Roho wa Kuela wamchea a igu konyu: nenyu muchakaia washahidi wapo . . .

Ezekiel 36:27

Na uchawika roho yapo andenyi yenyu, na kumbonya mgende andenyi ya chia rapo na mchawada malagiro gapo na kugi-

Warumi 8:9

Ela inyu ndemko wa mumbi anduangi, ela moko kwa roho, ikakaia andu Roho wa Mlungu wadakaia a ndenyi konyu. Ela ngera mndungi wakaia usewadie Roho wa Masihi, uo mundu ndeuko wake anduangi.

Mabonyo Ga Wadumi 13:52

Na wanugi werechuloge ni kuboilwa na Roho wa Kuela.

Mabonyo Ga Wadumi 4:31

Nao iji wameria kulomba Mlungu, andu aja werekwanyikiege kukasugusika; nawo wikalchulwa ni Roho wa Kuela wose, wikagora ilago ja Mlungu kwa

MALAGIRO GA MASHINIKO KWA WAKRISTO 43

Zaburi 34:18

Bwana oko kavui na awo
wichunyikie ngolo, Na awo
wichukanyikie roho wadawikira.

Isaya 66:2

Angu ivo vilambo vose vabonywa ni mkono gwapo, na ivi
vilambo vose vikakaia, wagamba
Bwana; ela kwa uhu mdamu
nichamzigana, hata kwa uja uko
mkiwa na wa ngolo ichukie,
uobuaga kwa ilago japo.

Wufunuo Gwa Johane 21:4

Nao uchaagia kula mbori
mesonyi kwawo; na kifwa ndechi-
chakaia sena anduangi; hata nde-
kuchakaia na kukema mchungu-
sena anduangi, hata kulila, hata

kusikira kuwawa kungi anduangi;
angu maza ra imbiri rameria
kuida.

Zaburi 37:3

Suwiria kwa Bwana; na kubo-
nya mecha; nao kuchakaia
isangenyi nao kuchajiswa.

I Petero 4:12, 13

Weke wangolo wapo, msake-
wona ni tambo ugo modo gwa
kutima guko a gadi konyu, ugo
gumcheaga kumtima, seji ni ilago
ja ngenyi jamfikia: ela seji moko
wandu wa ngara na matiriro ga
Masihi, boilonyi: hata kwa
kufunukulwa kwa wubaa gwake
wori mpare kuboilwa kwa kuboil-
wa kubaa na ndigi.

MALAGIRO KWA AWO WAWIATIMWA

Wahibirania 2:18

Na angu orepatirege matiriro
uo moni kwa kutimwa, wadima
kuwitesia awo witimwaga.

Na Mlungu wa sere ucha-
mshogonua Shetani a isi ya magu
genyu kafwani. —Warumi 16:20

Zaburi 34:19

Matimo mhachi ni malazi; ela
Bwana wadamkira nago gose.

Kukaida machinyi nichakaia
nao; na machi ndegichakuvululi-
sha; nao kukakaida modonyi nde-
kuchahia; na hata lumu ndelu-
chakukora. —Isaya 43:2

Warumi 8:28

Nesi damanya andu maza rose
radabonya kazi chia imweri kwa

kureda nicha kwa awo wimkunda-
ga Mlungu, kwa awo wiwangwa-
ga karakara na kidali chake.

I Wakorintho 10:13

Itimo jingi ndejerempatirege
inyu anduangi ela ijo jeni wadam
widimaga kujirumagia: ela
Mlungu ni mloli, nao ndecham-
siga inyu mtimo kuchumba ndi-
gi renyu anduangi; ela andwa-
mweri na jija itimo, uchabonya
chia ya kukia wori, mpate ndigi ra
kurumagia.

Angu matiriro giangue gedu,
giko ga dakika eni, gadibonyera
msigo gwa wubaa gwa kala na
kala guko mbaa na ndigi kuchu-
mba. —II Wakorintho 4:17

Wufunuo Gwa Johane 3:12

Uo usimaga nichambonya ukaie nguro a ndenyi ya hekalu ya Mlungu wapo, nao na jingi ndechafuma aho sena anduangi: nani nichaandika a igu yake ijo irina ja Mlungu wapo, na irina ja muzi gwa Mlungu wapo, ugo Jerusalem mbishi, guseaga kufuma mlungunyi kwa Mlungu wapo, nani nichaandika a igu yake irina japo jeni iwishi.

Wufunuo Gwa Johane 3:5

Uo usimaga ucharushwa huwunguwo ra chokwa; nani na jingi sichajiagia irina jake kwa chuo cha irangi anduangi, nani nicha-

jirumiria irina jake imbiri ya Aba, na imbiri ya weke malaika wake.

Wufunuo Gwa Johane 3:21

Uo usimaga nichamneka uo kusea kidombo andwamweri nani kwa kifumbi chapo cha nguma, sa iji ini neresimiege, na kusea kidombo andwamweri na Aba kwa kifumbi chake cha nguma.

Wufunuo Gwa Johane 2:7

Uo uko na kudu kungi, ndesikire seji Roho ugigoriaga ago makanisa. Uo usimaga nichamneka uo uje ng'anga ra mudi gwa irangi, guko a ndenyi ya mbuwa ya Mlungu.

46 MLUNGWA WAWIAGORA NAISI ANGU YA KUCHUKANYA NDOA

I Wakorintho 7:10, 11

Ela kwa awo wameria kulu-wuana nalagira, hata si ini anduangi, ela ni Bwana, Muka usakemsiga mumi wake (ela ngera wameria kumsiga, ndekaie wokoni uselowolo, angu upatane na mumi wake); sena mundu wa womi usakemsiga mkake.

Warumi 7:2, 3

Angu uja muka uko na mumi wafungwa ni sharia kwa uo mumi kwa ago matuku uko moyo; ela ngera uo mumi wafwa, wafungulwa kwa io sharia ya mumi. Idana ngera wakaia na mndwa-womi mzima, iji uo mumi uko

moyo, uchawangwa mlaki: ela ngera uo mumi wafwa, wafungulwa kwa io sharia, nao hata ngera walowolwa ni mzima ndekaiaga mlaki anduangi.

Luka 16:18

Kula mundu umbingaga mkake na kumlowua mzima walaka: nao uo umlowuaga muka uwingilo ni mumi wake walaka.

Mathayo 5:32

Ela ini namzera andu kula mundu umsigaga mkake, ngera iseko kwa sababu ya kulaka, wamkumba kulakenyi: nao uo ose uchamlowua uo usigilo walaka.

KUCHA KWA KAWI KWA MASIHI

47

Johane 14:3

Nani ngagenda na kumboisira
andu konyu, nichacha sena, nicha-
mbusa kwapo; andu niko ini,
nenyu mkaiege aeni wori.

Wufunuo Gwa Johane 3:11

Nacha shwashwa: icho kuko
nacho kuchimazire, mndungi
usechiwuse kirumbu chako.

Mathayo 24:30

Kimu icho niko ichawoneka
mlungunyi alama yake Mwana
wa mdam: niko richakema
mchungu mbari rose ra ndoenyi,
sena richambona Mwana wa
mdam ukicha a igu ya mawingu
ga mlungunyi uko na ndigi na
wubaa mungi.

Angu ue ose uchawona waya
kwapo ini na madedo gapo kwa
kivalwa ichi cha kulaka na
kaung'a, nao Mwana wa mdam
uchawona waya kwake wori kasi-
kira wacha na wubaa gwa Ndee
andwamweri na weke malaika wa
kuela.

—Mariko 8:38

Jakubu 5:8

Nenyu rumagienyi wori; ri-
mangishenyi ngolo renyu: angu
kucha kwake Bwana kwaligisa.

Mathayo 25:31

Ela kasikira wacha Mwana wa
mdam na wubaa gwake andwa-
mweri na weke makaika wose,
niko uchasea kidombo a igu ya
kifumbi cha wubaa gwake.

KUCHA KWA KAWI KWA MASIHI

I Johane 3:2

Weke wangolo wapo, deko wana wa Mlungu idana, najo jadua jisewonekaga worinyi seji dichakaia. Damanya andu kasisira wawoneka worinyi uo, dichafwanana na uo moni, angu dichambona sa iji koni uko.

Wufunuo Gwa Johane 16:15

(Ola, niacha sa kitin'a. Warasimilwa n' uo uchereshaga, na kugilindia marwao gake, usechegenda duhu, na wandu kuwona waya gwake.)

Luka 12:40

Kaienyi nicha inyu wori: angu saa uehaga Mwana wa mdam ni saa mseiririkanyaga anduangi.

Mabonyo Ga Wadumi 1:11

Nawo wikagamba, Inyu wandu wa Galilaya, n' ndoki kukaia kimusi mkizigana cha mlungunyi? Uo Jesu oredwaloge noko a igu mlungunyi, kufuma konyu, uchacha wokoni huwu sa iji koni mambona ukigenda cha mlungunyi.

Mathayo 16:27

Angu uja Mwana wa mdam uchacha na wubaa gwa Ndee andwamweri na weke malaika wake; niko uchamlipa kula mundu sa iji koni orebonyerege.

Luka 21:27

Niko aho wichambona Mwana wa mdam ukicha iwingunyi uko na ndigi na wubaa mungi.

ILAGO JA MLUNGU

Mlungunyi na ndoenyi richaida: ela maddedo gapo ndegichaida anduangi. —Luka 21:33

Ela Jesu ukawitumbulia ukawizera, Wele, mwakosa inyu, kwa kukaia msegimanyaga maandiko, hata ndigi ra Mlungu. —Mathayo 22:29

II Petero 1:21

Angu wulodi gungi na jingi ndegwereredeloge kwa kukunda kwa mdam anduangi: ela wandu weregoriege malago gerefumiege kwa Mlungu, wikifundishwa ni Roho wa Kuela.

II Timotheo 3:16

Kula iandiko jafurilwa ni Mlungu, najo jafwana kwa ma-

fundisho, na kwa kuwonyera makosa, na kwa kuwunja, na kwa kufundisha kuko kwa ija chia ya hachi.

Zaburi 119:11

Ilago jako nejivisa ngolonyi kwapo nisakebonya kaung'a.

Ilago jako ni taa ya magu gapo na mwengere chienyi kwapo. —Zaburi 119:105

Wahibirania 11:3

Kwa irumirio datambua andu wurumwengu gwereumbiloge kwa ilago ja Mlungu, hata icho chiwonekaga ndecherebonyeroge kwa ivo vilambo viko worinyi anduangi.

Published in numerous languages by the World Missionary Press as God supplies funds in answer to prayer. Other booklets are also available. If you would like more copies for careful distribution, please write in English, if possible. Specify which language or languages you need for your area, and what quantity of each you can prayerfully use.

World Missionary Press, Inc.
Box 120
New Paris, Indiana 46553 U.S.A.

Kenyā

DAV

174 Taita